

Ate?leyici Liderlik Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Ate?leyici Liderlik Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17088>

Özet

Ate?leyici Liderlik Ölçe?i (ALÖ), modern örgütsel davran?? ve yönetim bilimleri alan?nda **liderlik** davran??lar?n? ölçmek amac?yla geli?tirilmif bir psikometrik araçtır. Ölçek, özellikle çal??anlar?n i?lerine olan **ba?l?l?klar?n?** ve örgütlerin genel **tutku** seviyelerini art?rmay? hedefleyen liderlik stillerini de?erlendirmek üzere tasarlanm??tır. Bu ölçek, Bilgino?lu ve Yozgat (2019) taraf?ndan sunulan bir çal??ma kapsam?nda geli?tirme a?amas?nda kamuoyuna duyurulmuştur. ALÖ, liderlerin çal??anlar? motive etme, ilham verme ve onlar? örgütsel hedeflere tutkuyla ba?lama yeteneklerini ölçmeyi amaçlamaktadır.

Ölçe?in geli?tirme süreci, **ölçek geli?tirme** çal??malar?n?n temel ad?mlar?n? takip etmektedir ve sonuçlar? 27. Ulusal Yönetim ve Organizasyon Kongresi'nde bilimsel camiaya sunulmuştur. Bu çal??ma, liderlik literatürüne, özellikle **ba?lanmaya haz?r çal??anlar** ve **tutkulu örgütler** ba?lam?nda yeni bir boyut kazandırmay? hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler

Liderlik, **Ate?leyici Liderlik**, Örgütsel Davran??, Çal??an Ba?l?l???, Tutku, Ölçek Geli?tirme, Yönetim.

Yazarlar

Ebru Bilgino?lu, U?ur Yozgat

Amaç

Ate?leyici Liderlik Ölçe?i'nin (ALÖ) temel amac?, çada? liderlik teorileri çerçevesinde tan?mlanan "Ate?leyici Liderlik" davran??lar?n? güvenilir ve geçerli bir ?ekilde ölçmektir. Bu **liderlik** türü, çal??anlar?n sadece görevlerini yerine getirmesini sa?lamak yerine, onlarda derin bir **motivasyon** ve **örgüt** hedeflerine yönelik güçlü bir duygusal ba?l?l?k yaratmay? hedefler.

Ölçek, yöneticilerin çal??anlar? tutkuyla harekete geçirme, onlara vizyon a??lama ve böylece örgütsel performans? art?rma yeteneklerini saptamak için tasarlanm??tır. Ayrıca, ALÖ'nün, liderlik tarzlar? ile i? tatmini, örgütsel vatandaşlık davran?? ve i?ten ayr?lma niyeti gibi kritik örgütsel sonuçlar aras?ndaki ilişkileri inceleyen ara?t?rmalara katkı sa?lamas? amaçlanm??tır.

Yap?

Ölçe?in ölçtü?ü psikolojik yap?, **Ate?leyici Liderlik**dir. Bu yap?, liderin, çal??anlar?n duygusal ve bili?sel enerjilerini harekete geçirerek onlar? yüksek düzeyde **tutku** ve **ba?l?l?k** göstermeye te?vik etmesini içerir. Ate?leyici Liderlik, genellikle Dönü?ümcü Liderlik ve Karizmatik Liderlik gibi

kavramlarla ili?kilendirilmekle birlikte, özellikle çal??anlar?n içsel motivasyonunu ve örgütle duygusal ba??n? "ate?leme" boyutuna odaklan?r.

Bu **yap?**, liderin belirli davran?? kal?pları?n? sergilemesini gerektirir. Bu davran??lar, çal??anlar?n potansiyellerini görmelerini sa?lama, onlara anlamlı bir amaç sunma ve çal??ma ortam?nda pozitif bir duygusal iklim yaratma gibi boyutlar? kapsayabilir. Ölçek, bu çok boyutlu yap?y? temsil eden maddeler aracılığıyla liderlik etkinli?ini ölçmektedir.

Geçerlik

Kaynak içerikte ölçe?in geçerlik de?erlerine dair spesifik bir bilgi sunulmam?? olsa da, bir **Geçerlik** çal??ması, geli?tirme sürecinin kritik bir aşamasıdır. Ölçek geli?tirme çal??maları?nda genellikle yap? geçerli?i (faktör analizi), ölçüt ba??mlı? geçerlik ve içerik geçerli?i incelenir.

ALÖ'nün **yap? geçerli?i**, Faktör Analizi bölümünde detaylandırıldı?? gibi, ölçe?in teorik olarak ölçmesi beklenen alt boyutlar? do?ru bir ?ekilde ölçüp ölçmedi?ini gösterir. Bu ölçe?in geçerli kabul edilebilmesi için, Ate?leyici Liderlik yap?sı?n? temsil eden maddelerin di?er liderlik veya örgütsel sonuç ölçekleriyle beklenen yönde korelasyonlar göstermesi (yakınsak ve ?raksak geçerlik) gerekmektedir.

Güvenirlik

Benzer ?ekilde, kaynakta ölçe?in güvenilirlik de?erlerine ili?kin do?rudan bir veri bulunmamaktadır. Ancak, **güvenirlik** (reliability), bir ölçme aracı?n?n tutarlı? sonuçlar verme derecesini ifade eder ve psikometrik çal??maları?n olmazsa olmazıdır.

Tipik bir ölçek geli?tirme çal??ması?nda, iç tutarlılık güvenilirli?i (genellikle **Cronbach Alfa** katsayısı? ile) rapor edilir. Yüksek bir Cronbach Alfa de?eri (genellikle .70 ve üzeri), ölçek maddelerinin aynı yap?y? ölçme konusunda tutarlı? olduğunu gösterir. ALÖ'nün bilimsel olarak kabul görebilmesi için, bu güvenilirlik katsayısı?n?n kabul edilebilir sınırlar içinde olması? beklenmektedir.

Faktör Analizi

Yeni bir ölçek geli?tirme çal??ması?nda, **Faktör Analizi** (Factor Analysis) yap? geçerli?ini saptamak için kullanılan temel istatistiksel yöntemdir. Bilginolu ve Yozgat'ın çal??ması?nda öncelikle Keşfedici Faktör Analizi (KFA) kullanılarak ölçe?in boyutları?n?n belirlendi?i ve ardından Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) ile bu boyutlar?n teorik modele uygunluğunun test edildi?i varsayılmaktadır.

Faktör analizi sonuçları, **Ate?leyici Liderlik** yap?sı?n?n tek boyutlu mu yoksa çok boyutlu mu

oldu?unu ortaya koyar. E?er birden fazla alt boyut mevcutsa, bu analiz, her bir maddenin hangi alt boyuta yüklendi?ini ve model uyum indekslerinin ne durumda oldu?unu göstererek ölçe?in yap?sal sa?laml???n? kan?tlar.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Ölçek Geli?tirme Çal??mas?)

Format: Likert Tipi Derecelendirme (Derecelendirme bilgisi eksik oldu?u için varsay?msal)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Çal??anlar ve Yöneticiler

Ya? Grubu: Yeti?kin (Çal??ma Ya?am?ndaki Bireyler)

Popülasyon Detaylar?: Ba?lanmaya haz?r çal??anlar ve **tutkulu örgütler** ba?lam?nda genel i?gücü popülasyonu.

Test Metodolojisi: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale)

Anahtar Kelimeler

Liderlik Stilleri, ?? Tatmini, Örgütsel Ba?l?k, **Psikometri**, Yönetim Kongresi, Örgütsel Geli?im.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Bilgi mevcut de?ildir.

?leti?im E-posta Adresi: ugur.yozgat@arucad.edu.tr

Yaz??ma Adresi: U?ur Yozgat (Sorumlu Yazar)

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Ate?leyici Liderlik Ölçe?i, 2019 y?I?nda sunulan bir bilimsel bildiri kapsam?nda geli?tirilmis?tir. Ölçe?in kullan?m? ve izinleri hakk?nda en kesin bilgiye ula?mak için sorumlu yazar U?ur Yozgat ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Ölçek geli?tirme çal??mas?, 27. Ulusal Yönetim ve Organizasyon Kongresi'nde sunulmu?tur.

Bildirinin tam metnine a?a??daki link üzerinden eri?im sa?lanabilir: yonorg2019.org.

Kaynaklar

Bilgino?lu, E. ve Yozgat, U.(2019). *Ba?lanmaya haz?r ?al??anlar ve tutkulu örgütler için ate?leyici liderlik - Ate?leyici Liderlik Ölçe?i (alö) geli?tirme ?al??ması*. 27. Ulusal Yönetim Ve Organizasyon Kongresi'nde sunulan bildiri. Antalya, Türkiye.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: atesleyici-liderlik-olcegi-toad.pdf

Ate?leyici Liderlik Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte yer almamaktadır. Maddelerin tam listesi için yukarıda belirtilen referans ?al??maya veya sorumlu yazar U?ur Yozgat'a ba?vurulması gerekmektedir.